

Seat No. : _____

DC-102

December-2013

M.Com., Sem.-III

505-EA/EB/EC

Corporate Financial Reporting

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

- સૂચના :** (1) પ્રશ્ન નં. 1 થી 4 ફરજિયાત છે.
Instructions : Question No. 1 to 4 are compulsory.
(2) પ્રશ્ન નં. 5 ફક્ત નવા અભ્યાસક્રમ માટે છે.
Question No. 5 is only for New course.
(3) પ્રશ્ન નં. 6 ફક્ત જૂના અભ્યાસક્રમ માટે છે.
Question No. 6 is only for Old Course.
(4) કુલ પાંચ પ્રશ્નોના જવાબ આપવાના છે.
Total five questions are to be answered.

1. (a) હિસાબી પ્રણાલિકાઓના ઉદ્ભવને અસર કરતાં પરિબળો ચર્ચો. 7
Discuss factors responsible for evolution of accounting practices.
અથવા/OR
ભારતમાં પ્રકાશિત થતા કોર્પોરેટ વાર્ષિક અહેવાલમાં સમાવિષ્ટ થતી બાબતો પર નોંધ લખો.
Write a note on items incorporated in corporate Annual Report published in India.
- (b) કોઈપણ બેના ટૂંકમાં જવાબ આપો : 4
Answer any two in brief :
(i) કોર્પોરેટ નાણાકીય અહેવાલ એટલે શું ?
What is Corporate Financial Report ?
(ii) કોર્પોરેટ નાણાકીય અહેવાલના હેતુઓ જણાવો.
State objectives of Corporate Financial Report.
(iii) કોર્પોરેટ નાણાકીય અહેવાલની લાક્ષણિકતાઓ જણાવો.
State features of Corporate Financial Report.
- (c) કોઈપણ બેના એક વાક્યમાં જવાબ આપો : 3
Answer any two in one sentence :
(i) હિસાબી માહિતીમાં શાનો સમાવેશ થાય છે ?
What is included in Accounting Information ?
(ii) FASBનું પુરૂ નામ આપો.
Give full form of FASB.
(iii) કોર્પોરેટ નાણાકીય અહેવાલનો ઉપયોગ કોણ કરે છે ?
Who are the users of Corporate Financial Report ?

2. (a) કોર્પોરેટ નાણાકીય અહેવાલનું કંપની માટે મહત્વ સમજાવો. 7
 Explain importance of Corporate Financial Report for company.
- અથવા/OR**
- કોર્પોરેટ પ્રગટીકરણમાં સેબી (SEBI)ની શું ભૂમિકા છે ?
 What is the role of SEBI in corporate disclosure ?
- (b) કોઈપણ બેના ટૂંકમાં જવાબ આપો : 4
 Answer any **two** in brief :
- (i) રોકડ પ્રવાહ પત્રકની ઉપયોગિતા શું છે ?
 What is usefulness of cash flow statement ?
- (ii) ફરજિયાત પ્રગટીકરણનું મહત્વ શું છે ?
 What is importance of mandatory disclosure ?
- (iii) કંપનીધારા હેઠળ જરૂરી પ્રગટીકરણ કયા-કયા છે ?
 Which disclosures are necessary as per Companies Act ?
- (c) કોઈપણ બેના એક વાક્યમાં જવાબ આપો : 3
 Answer any **two** in one sentence :
- (i) પ્રગટીકરણ એટલે શું ?
 What is disclosure ?
- (ii) સ્વૈચ્છિક પ્રગટીકરણનાં ઉદાહરણ આપો.
 Give examples of voluntary disclosure.
- (iii) સાચો અને વ્યાજબી ખ્યાલ એટલે શું ?
 What is True and Fair View ?
3. (a) પુંજ લોઈડ લિ. ના મુખ્ય હિસાબનીસ દ્વારા નીચે મુજબની માહિતી પૂરી પાડવામાં આવી છે : 7
 Following information is provided by chief accountant of Punj Loyd Ltd.

₹ કરોડમાં

વિગત	વિભાગો			
	એર કન્ડીશન	ભારે યંત્રો	બાંધકામ	સેવા
વિભાગીય મિલકતો	480	960	360	240
વિભાગીય ઉપજ	3600	7200	1000	800
વિભાગીય નફો	600	2000	120	(150)

મુખ્ય હિસાબનીશના મત અનુસાર ફક્ત એર કન્ડીશન અને ભારે યંત્રોના વિભાગો માટે જ વિભાગીય અહેવાલ જરૂરી છે. શું તમે આ મત સાથે સંમત છો ? સમજાવો.

₹ Crore

Particulars	Segments			
	Air condition	Heavy machines	Construction	Service
Segment Assets	480	960	360	240
Segment Revenue	3600	7200	1000	800
Segment Profit	600	2000	120	(150)

As per opinion of Chief Accountant, reportable segments are only Air condition and Heavy machines. Do you agree with this opinion ? Explain.

અથવા/OR

વિભાગીય અહેવાલના હેતુઓ સમજાવો.

Explain objective of Segment Reporting.

(b) કોઈપણ બેના ટૂંકમાં જવાબ આપો.

4

Answer any **two** in brief :

(i) એક કંપની ચાર જુદી-જુદી પેદાશોનું ઉત્પાદન કરે છે. ચારેય પેદાશોની કુલ આંતરિક ઉપજ ₹ 800 કરોડ અને બાહ્ય ઉપજ ₹ 1200 કરોડ છે. આ ઉપરાંત કંપનીને વ્યાજ અને ડિવિડન્ડની આવક ₹ 200 કરોડ છે. હિસાબી ધોરણ-17 મુજબ કઈ આવક વિભાગીય અહેવાલ માટે ધ્યાનમાં લેવામાં આવશે ?

A company manufactures four different products. Total internal revenue of all four products is ₹ 800 crore while total external revenue is ₹ 1200 crore. In addition to this company has earned interest and dividend income of ₹ 200 crore. Which income will be considered for segment reporting as per AS-17.

(ii) પ્રાથમિક અને ગૌણ વિભાગીય અહેવાલોમાં કયા-કયા પ્રગટીકરણનો સમાવેશ કરવામાં આવે છે ?

Which disclosures are included in primary and secondary segment reports ?

(iii) વિભાગીય અહેવાલનું કાર્યક્ષેત્ર-હિસાબી ધોરણ-17 મુજબ જણાવો.

State scope of segment reporting as per AS-17.

(c) કોઈપણ બેના એક વાક્યમાં જવાબ આપો :

3

Answer any **two** in one line :

(i) વિભાગીય અહેવાલ એટલે શું ?

What is segment reporting ?

(ii) વિભાગીય અહેવાલના બે હેતુઓ જણાવો.

State two objectives of segment reporting.

(iii) ભૌગોલિક વિભાગ એટલે શું ?

What is geographical segment ?

4. દરેક પ્રશ્ન માટે આપેલ વિકલ્પોમાંથી સૌથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો.

14

Select the most appropriate answer from alternatives given for each question.

(1) “ઘસારાની જોગવાઈ કરવાની રીત વર્ષો વર્ષ તેજ રાખવી જોઈએ.” આ વિધાન _____ અનુમાન દર્શાવે છે.

(a) સંપાદન (Accrual)

(b) ચાલુ પેઢી

(c) સાતત્ય

(d) ખર્ચ અને આવકની મેળવણી

“Method of providing depreciation should be followed from year to year.” The statement indicates _____ assumption.

(a) Accrual

(b) Consistency

(c) Going concern

(d) Matching cost with Revenue

(2) “નાણાકીય અહેવાલો ફક્ત નાણાકીય માહિતીનો જ સમાવેશ કરે છે.” આ વિધાન _____ છે.

(a) સાચું

(b) ખોટું

(c) અર્ધ સત્ય

(d) કંપનીના નિર્ણય પર આધાર રાખે

“Financial Reports include only financial information.” This statement is _____

(a) True

(b) False

(c) Partly True

(d) Based on decision of Company

(3) “ઉધાર વેચાણ જ્યારે વેચાણ થાય ત્યારે જ આવક તરીકે નોંધાય છે. દેવાદાર પાસેથી રોકડ મળે ત્યારે નહિ” આ વિધાન _____ અનુમાન દર્શાવે છે.

- (a) સંપાદન (Accrual) (b) ચાલુ પેઢી
(c) સાતત્ય (d) ખર્ચ અને આવકની મેળવણી

“Credit sales is recorded as revenue only when the sales takes place and not when the cash is received from debtors.” Underlying assumption under this statement is _____

- (a) Accrual (b) Consistency
(c) Going concern (d) Matching cost with Revenue

(4) કોર્પોરેટ નાણાકીય અહેવાલનું લક્ષણ _____ છે.

- (a) નિર્ધારિત માળખું (b) ખાનગી વિભાગમાંથી જાહેર વિભાગમાં
(c) માહિતી સંચારનું સાધન (d) ઉપરના બધા જ

_____ is the characteristic of corporate financial reporting.

- (a) Prescribed format (b) Private domain to public domain
(c) Tool for communication (d) All of these

(5) ફરજિયાત પ્રગટીકરણ _____ દ્વારા કરવામાં આવે છે.

- (a) કાયદાઓ (b) કાયદાકીય સંસ્થાઓ
(c) વ્યવસાયી સંસ્થાઓ (d) ઉપરના બધા જ

Mandatory disclosures are done through _____

- (a) Legislation (b) Statutory Bodies
(c) Professional Bodies (d) All of these

(6) “નાણાકીય વર્ષ” _____

- (a) એક વર્ષથી ઓછા સમયનું હોય છે.
(b) એક વર્ષથી વધારે સમયનું હોય છે.
(c) ફક્ત એક જ વર્ષ
(d) ઉપરના બધા જ

A “Financial Year” may be _____

- (a) For less than one year (b) For more than one year
(c) One year only (d) All of these

(7) હાલમાં શાસક કંપની માટે સંકલિત નાણાકીય પત્રકો તૈયાર કરવા અને રજુ કરવા _____ છે.

- (a) ફરજિયાત
(b) સ્વૈચ્છિક
(c) ફક્ત નફો થાય તે વર્ષમાં જ ફરજિયાત
(d) ફક્ત ખોટ થાય તે વર્ષમાં જ ફરજિયાત

At present, preparation and submission of consolidated financial statements is _____ for holding company.

- (a) Mandatory
(b) Voluntary
(c) Mandatory only in the year of profit
(d) Mandatory only in the year of loss

- (8) કુગાવાલક્ષી હિસાબી પદ્ધતિ _____ પ્રગટીકરણ છે.
- (a) ગુણાત્મક (b) સ્વૈચ્છિક જથ્થાત્મક
(c) ફરજિયાત જથ્થાત્મક (d) ગુણાત્મક અને જથ્થાત્મક બંને
- Inflation Accounting is _____ disclosure.
- (a) Qualitative
(b) Voluntary Quantitative
(c) Mandatory Quantitative
(d) Both qualitative and quantitative
- (9) પર્યાવરણને લગતો અહેવાલ _____ પ્રગટીકરણ છે.
- (a) સ્વૈચ્છિક ગુણાત્મક (b) ફરજિયાત ગુણાત્મક
(c) સ્વૈચ્છિક જથ્થાત્મક (d) ફરજિયાત જથ્થાત્મક
- Environmental Reporting is _____ disclosure.
- (a) Voluntary Qualitative
(b) Mandatory Qualitative
(c) Voluntary Quantitative
(d) Mandatory Quantitative
- (10) વિવિધ અને જટિલ આર્થિક પર્યાવરણમાં મૂળભૂત હિસાબી અનુમાનોનું પાલન કરવામાં ધંધાકીય એકમને મદદ કરવા, _____ લાગુ પડે છે.
- (a) હિસાબી ધોરણ-1 (b) હિસાબી ધોરણ-18
(c) હિસાબી ધોરણ-10 (d) હિસાબી ધોરણ-20
- Underlying Accounting Standard in assisting business enterprises to follow fundamental accounting assumptions in diverse and complex economic environment is _____
- (a) AS-1 (b) AS-18
(c) AS-10 (d) AS-20
- (11) _____ શેરદીઠ કમાણી, સંભવિત ઈકિવટી શેરને ધ્યાનમાં લે છે.
- (a) મૂળભૂત (b) મંદ (Diluted)
(c) ભારિત સરેરાશ (d) આમાંથી કોઈ નહિ
- _____ earning per share takes in to account potential equity shares.
- (a) Basic (b) Diluted
(c) Weighted average (d) None of these
- (12) સેબી (SEBI) એ _____ છે.
- (a) નિયમનકારી સંસ્થા (b) જાહેર કંપની
(c) શેર બજાર (d) વાણિજ્ય ખાતાનો વિભાગ
- SEBI is _____
- (a) Regulatory Body (b) Public Company
(c) Stock Exchange (d) Department of Ministry of Commerce

- (13) કંપનીધારાના પરિશિષ્ટ VIમાં થયેલા છેલ્લા ફેરફારો મુજબ _____
- (a) પાકા સરવૈયાનું માળખું નિર્ધારિત કરવામાં આવેલ છે.
 (b) નફા-નુકસાન ખાતાનું માળખું નિર્ધારિત કરવામાં આવેલ છે.
 (c) પાકા સરવૈયા અને નફા-નુકસાન ખાતું બંનેનું માળખું નિર્ધારિત કરવામાં આવેલ છે.
 (d) નાણાકીય પત્રકો માટે કોઈ માળખું નિર્ધારિત કરવામાં આવેલ નથી.
- As per latest amendment in schedule VI of Companies Act _____.
- (a) Form is prescribed for Balance Sheet
 (b) Form is prescribed for Profit and Loss Account
 (c) Form is prescribed for both Balance Sheet and Profit and Loss Account
 (d) No form is prescribed for financial statements
- (14) કંપનીધારા, 2013ના અમલ બાદ કોર્પોરેટ સામાજિક જવાબદારીનું પ્રગટીકરણ કેટલીક કંપનીઓ માટે _____ થશે.
- (a) સ્વૈચ્છિક (b) ફરજિયાત
 (c) જાહેર કંપનીઓ માટે ફરજિયાત (d) કરવેરા ચુકવતી કંપનીઓ માટે ફરજિયાત
- With the enactment of Companies Act, 2013, the disclosure of corporate social responsibility for certain Indian Companies will become _____
- (a) Voluntary
 (b) Mandatory
 (c) Mandatory for Public Sector Companies only
 (d) Voluntary for tax paying companies only

ફક્ત નવા કોર્સ માટે
ONLY FOR NEW COURSE

5. (a) તેજ કંપની લિમિટેડે એક ચોક્કસ પ્લાન્ટ સ્થાપવાનો પ્રોજેક્ટ શરૂ કર્યો. નીચેની માહિતી પરથી પ્રોજેક્ટની પડતર નક્કી કરો :
- Tej Co. Ltd. has commenced a project to construct one specific plant in house.
 From the following information compute project cost
	₹
માલસામાનની પડતર	35,00,000
Material cost	
મજૂરીની પડતર	3,00,000
Labour cost	
અન્ય પ્રત્યક્ષ ખર્ચા	2,00,000
Other direct cost	
ફાળવેલ પરોક્ષ મજૂરી	60,00,000
Allocated Indirect wages	
વહીવટી ખર્ચા	80,000
Administration expenses	
લાગુ પડતો ઘસારો	60,000
Chargeable depreciation	

7

કંપનીની કુલ મિલકતો અને ભંડોળો નીચે મુજબ હતા :
Total Assets and funds of the company were as follows :

	₹
ઈક્વિટી શેર મૂડી	2,00,00,000
Equity Share Capital	
કાયમી મિલકતો	1,30,00,000
Fixed Assets	
12% મુદતી લોન	50,00,000
12% Term Loan	
14% ડિબેન્યુરો	40,00,000
14% Debentures	

કંપનીએ કાયમી મિલકતો અને માલસામાન ખરીદવા ઉછીની લીધેલ મૂડીનો ઉપયોગ કરેલ છે.

The company has used borrowed funds for acquiring fixed assets and material.

અથવા/OR

નીચેની માહિતી પરથી જી.એન.એફ.સી. ઈક્વિટી શેરની ભારિત સંખ્યાની ગણતરી કરો :
From the following information, calculate weighted number of equity shares for GNFC ltd.

(i) તા. 1-4-2012ના રોજ બાકી શેર 15,000, દરેકની મૂળ કિંમત અને ભરપાઈ કિંમત ₹ 50.

Shares outstanding on 1-4-2012, 15,000, Face value and paid up value ₹ 50 per share.

(ii) તા. 31-12-2012ના રોજ બહાર પાડેલ નવા શેર, 15000 દરેકની મૂળ કિંમત ₹ 50, શેર દીઠ ₹ 30 ભરપાઈ.

New issue on 31-12-2012, 15,000 shares of ₹ 50 each, ₹ 30 per share paid up.

મૂળભૂત શેરદીઠ કમાણી ગણવાનું સૂત્ર પણ આપો.

Also give formula for calculating basic earning per share.

(b) કોઈપણ બેના ટૂંકમાં જવાબ આપો :

4

Answer any **two** in brief :

(i) મંદ (Diluted) શેર દીઠ કમાણીની ગણતરી કરવાના તબક્કાઓ જણાવો.

State steps to calculate diluted earning per share.

(ii) હિસાબી ધોરણ-1 (હિસાબી નીતિઓના પ્રગટીકરણનું હિસાબી ધોરણ)નું કાર્યક્ષેત્ર શું છે ?

What is scope of Accounting standard-I (Disclosure of Accounting Policies) ?

(iii) ભારતીય કંપનીઓ દ્વારા પ્રકાશિત થતા વાર્ષિક અહેવાલોમાં કઈ-કઈ હિસાબી નીતિઓની રજૂઆત કરવામાં આવે છે ? નામ આપો.

Name areas of Accounting Policies reported in annual reports published by Indian Companies.

- (c) કોઈપણ બેના એક વાક્યમાં જવાબ આપો : 3
Answer any **two** in one line :
(i) પાકા સરવૈયાની તારીખ પછીના બનાવો એટલે શું ?
What is event occurring after Balance Sheet Data ?
(ii) પ્રતિકૂળ બનાવો એટલે શું ?
What is Unfavorable Events ?
(iii) સંબંધિત પક્ષકારો કયા-કયા છે ?
What are related parties ?

ફક્ત જૂના કોર્સ માટે
ONLY FOR OLD COURSE

6. (a) માનવ સાધન હિસાબી પદ્ધતિનું કોઈપણ એક મોડેલ સમજાવો. 7
Explain any one model of Human Resource Accounting.
અથવા/OR
કુગાવાલક્ષી હિસાબી પદ્ધતિ પર નોંધ લખો.
Write a note on Inflation Accounting.
- (b) કોઈપણ બેના ટૂંકમાં જવાબ આપો : 4
Answer any **two** in brief :
(i) પર્યાવરણલક્ષી હિસાબી પદ્ધતિ એટલે શું ?
What is Environmental Accounting ?
(ii) કુગાવાલક્ષી હિસાબી પદ્ધતિ શા માટે જરૂરી છે ?
Why Inflation Accounting is necessary ?
(iii) સામાજિક હિસાબી પદ્ધતિ એટલે શું ?
What is Social Accounting system ?
- (c) કોઈપણ બેના એક વાક્યમાં જવાબ આપો : 3
Answer any **two** in one line :
(i) સામાજિક હિસાબી પદ્ધતિ શા માટે જરૂરી છે ?
What is need of Social Accounting system ?
(ii) કુગાવાલક્ષી હિસાબી પદ્ધતિમાં ઉપયોગમાં લેવાતી રીતોના નામ આપો.
Give names of methods used for Inflation Accounting system.
(iii) પર્યાવરણલક્ષી હિસાબી પદ્ધતિ શા માટે જરૂરી છે ?
Why Environmental Accounting system is necessary ?